

Magda Vášáryová: Aj malá skupina odhodlaných ľudí môže zmeniť svet

27.4.2026 - Marián Gladiš | Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach pri príležitosti celoslovenského zasadnutia spolku slovenských žien Živena v Košiciach privítala 24. apríla 2026 čestnú predsedníčku Živeny Dr. h. c. Mgr. Magdu Vášáryovú, Ph.D. V zaplnenej Aule UPJŠ na Ul. Dr. Kostlivého vystúpila s prednáškou na tému Spolková činnosť žien - podpora solidarity, kohézie a aktivizmu v spoločnosti.

Populárnu slovenskú herečku, diplomatku, sociologičku a političku privítali organizátorka podujatia doc. PaedDr. Ivica Hajdučeková, PhD., a v mene vedenia Filozofickej fakulty UPJŠ prodekan prof. PhDr. Marián Andričík, PhD.

Dr. h. c. Mgr. Magda Vášáryová, Ph.D., sa vo svojej prednáške venovala činnosti spolkov, ktoré pomohli kreovať občiansku spoločnosť. Prítomnosť a budúcnosť v dnešnom rozorvanom svete - ako avizovala pozvánka na podujatie - totiž záleží práve od sily a nebojácnosti občianskej spoločnosti. Magda Vášáryová zdôraznila, že spoločnosť by bola bez občianskych iniciatív a združení nielen omnoho pasívnejšia, ale aj menej kohézna.

„Aj malá skupina premýšľajúcich, iniciatívnych a odhodlaných ľudí môže zmeniť svet,“ uviedla s tým, že spoločnosť by sa bez aktivizmu občianskych spolkov nevyvíjala. V tejto súvislosti upozornila na krízu dôvery v súčasnej spoločnosti, ktorej dôsledkom môže byť autoritatívnosť.

„Pre autoritatívnu spoločnosť je príznačné, že chce všetko kontrolovať, dokonca aj myslenie ľudí. Vyžaduje poslušnosť a podriadenosť, preto nepripúšťa iné ako oficiálne názory a myšlienky,“ varovala najmä študentov prítomných v aule.

„Keď sa však ľudia spoja, sú omnoho mocnejší - a práve v tom je sila občianskej a demokratickej spoločnosti. Autoritatívne režimy preto odmietajú spolkovú činnosť - kto kontroluje možnosť ľudí sa združovať, kontroluje aj ich schopnosť konať,“ konštatovala M. Vášáryová a dodala, že bez aktívnej občianskej society nemôžeme mať demokratickú spoločnosť.

„Nikto nám nedá slobodu, musíme si ju vziať,“ pripomenula známe heslo občianskej odvahy a angažovanosti. Zároveň vyzdvihla dôležitosť vzdelania, keď uviedla, že *„len vzdelaní ľudia myslia kriticky“*, ale upozornila aj na potrebu napísať „novú národnú rozprávku“, ktorá by nahradila tradičnú slovenskú „romantickú rozprávku“ ešte z čias štúrovcov. Prednášku Magdy Vášáryovej zakončila inšpiratívna diskusia.

Text a fotografie: Marián Gladiš, FF UPJŠ

<https://www.upjs.sk/filozoficka-fakulta/actuality/magda-vasaryova-24042026>